

Dosarul nr. 1reab-44/20

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

12 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu

judecând în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 5 de aviație din 12 august 1944, în cauza penală privind-l pe,

Bondarenco Constantin XXXXX

născut în anul XXXXX, originar și domiciliat la data examinării cauzei în XXXXX, fără antecedente penale.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,-

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 5 de aviație din 12 august 1944, Bondarenco Constantin a fost condamnat în baza art. 58-1a Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani și confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Bondarenco Constantin a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că în anul 1942 a fost recoltat de serviciul anti- spionaj român Siguranța și a dat acordul, întocmind o recipisă, să conlucreze în calitate de agent secret. Executând dispozițiile autorităților de ocupație, inculpatul a fost preocupat de depistarea persoanelor care aveau o atitudine ostilă față de regimul de ocupație, de colectare a informației privind dislocarea unităților militare sovietice, înzestrarea tehnică a acestora și despre starea de spirit a populației. După retragerea trupelor româno- germane, Bondarenco Constantin fiind agentul siguranței a primit indicație să rămână în or. Bălți și să colecteze informații despre dislocarea trupelor sovietice și despre persoanele care ajutau armata roșie. Datele acumulate urmau să fie transmise serviciului secret român.

3. La 02 martie 2020, Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de

procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 5 de aviație din 12 august 1944 în privința lui , Bondarenco Constantin, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- potrivit prevederilor art. 58-1a Cod penal al RSSU, răspundere penală în baza legii purta cetățenii, care prin acțiunile lor au cauzat prejudiciu potențial militar, independenței statelor și inviolabilitatea teritoriale ale URSS;

- nu au fost acumulate probe ce pot servi drept motiv pentru declararea inculpatului Bondarenco Constantin vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 58-1a Cod penal al RSSU;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatului constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Bondarenco Constantin, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent

de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Bondarenco Constantin pentru faptul că, depista persoane care aveau o atitudine ostilă față de regimul de ocupație, colecta informație privind dislocarea unităților militare sovietice, înzestrarea tehnică a acestora și despre starea de spirit a populației, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Bondarenco Constantin, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

d e c i d e :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al armatei nr. 5 de aviație din 12 august 1944, în cauza penală în privința lui Bondarenco Constantin, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 12 mai 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu